Aurel Cărăşel

Univers aleatoriu cu uzo şi sirtaki

Marea foşnea stins la picioarele noastre. Cu o zi înainte, fusese furtună în larg şi ţărmul era înţesat cu scoici, alge şi crabi morţi. Soarele ţesea printre norii subţiri o pânză cerată, aburind lumina zilei. Parcă ne găseam într-o poză îngălbenită, cu domni în pantaloni de baie până la genunchi şi domnişoare cu costume ce nu le lăsau decât braţele şi pulpele goale.

I-am spus-o şi lui Edurad, iar acesta a dat absent din cap. Pe nisip, până în depărtare, nu se zărea nimeni, în afara noastră.

Ne aflam de mai multe zile pe plaja strânsă ca într-un cleşte de braţele golfului, încercând să scăpăm de agitaţia şi de stresul cotidianului de pe continent. Jucam interminabile partide de şah, înotam până departe în larg, acolo unde culoarea albă devenea azurie, făceam gimnastică aerobică, apoi ne lăsam arşi de soarele începutului de toamnă, regretând absenţa femeilor.

— Nici o femeie! Decretase ferm Eduard. Nu te lasă o clipă să te bucuri de frumuseţile naturii. Li se pare că sunt mai grozave decât ea.

Aşa că eram singuri. Beam bere şi aruncam cu sticlele goale după albatroşii prea obraznici. Plaja era numai a noastră, proprietarul închiriindu-ne-o la un preţ de nimic.

Serile, mergeam la restaurantul pescăresc din celălalt capăt al insulei şi Stavros, grecul cu ten măsliniu şi păr cârlionţat, ne servea cu specialităţile ciudate ale adâncurilor albastre, de existenţa cărora nu ştiusem niciodată. Lui Eduard începeau să-l sclipească ochii după cea de-a doua măsură de uzo şi-l chema

pe lăutari lângă el, să-l cânte un sirtaki la ureche. Când ritmul atingea paroxismul, sărea pe masă şi dansa, ţinându-şi coatele strâns lipite de trup. Izbea cu tocurile în pânza apretată şi chiuia. Nu avea nici o picătură de sânge ele în vine, aşa că nu conteneam să mă mir, mai ales când se lăsa pe vine şi-şi lua paharul, închinând în direcţia mea:

— Henry, îmi eşti prieten bun, aşa că pot să-ţi spun: las-o naibii de civilizaţie, că şi-aşa o s-o ia dracu' în curând. Vino şi joacă lângă mine, cât se mai poate. Cât încă faţa lumii mai arată aşa.

Cuvinte de om beat, pe care le uita cu regularitate a doua zi. Îl căram, ajutat de Stavros grăsanul, până la birjă şi acasă îl întindeam îmbrăcat pe pat. Mă azvârleam, la rându-mi, într-al meu şi ascultam, cu mâinile sub cap, cum sforăie abia acoperind vâjâitul stins al brizei de sub ferestre.

Uneori, proprietarul ne căuta pe plajă şi ne lăsa corespondenţa într-un coş de răchită, pe fundul căruia descopeream şi bucăţi parfumate de aneki, prăjitura cu portocale specifică insulei. Scrisori primea mai mult Eduard: de la laborator, de la poligonul de experienţe. Mie-mi veneau vederi de la Paris, de la Londra sau de la Roma, capitalele prin care rătăcea cu trupa ei de mascalzoni mucoasa de fiică-mea.

Eduard le citea mormăind înjurături în surdină, apoi le rupea în bucăţele. Vântul le ridica şi le risipea până departe în larg, punctând albastrul zării. Eu aşezam vederile în coş şi acasă le puneam, teanc, peste celelalte de pe noptieră.

Eduard îşi termină de băut ultimele picături din sticlă şi o azvârli către tufele de mirt din spate. Medită câteva clipe, apoi mătură cu palma piesele de pe tablă. La câţiva paşi, marea clipocea leneş, îmbrăcând în spumă stânca verzuie în formă de cap de cal.

— Nu ţi-am povestit niciodată cu ce mă ocup acolo. spuse răguşit şi arătă cu bărbia spre larg.

Gestul său vag accepta mai multe înţelesuri pentru acest acolo: continentul, institutul, lumea obişnuită. Minţea. Fără să mai ştie. Îmi spusese de nenumărate ori, dar, de fiecare dată, lăsa impresia că a uitat. Ca şi acum.

În larg, două bărci de pescuit îşi ridicau pânzele albe pentru a profita de briză. Ştiam totul, până în cel mai mic amănunt: Institutul, cu cercetările sale teoretice în domeniul fizicii temporale, ecuaţiile circulare de dispersie, zonele de vacuum cronologic, formulele de bază pentru timpul standard.

Aiureli! Dintotdeauna fusesem de acord cu buna, solida şi străvechea soluţie temporală oferită de Heraclit, cel ce asemuise timpul cu un râu în apele căruia.

Una dintre bărci dispăruse. M-am frecat la ochi, dar pe oglinda mării lumina cerată nu contura decât o singură velă.

— Regnurile, spunea Eduard, examinându-şi unghiile, regnurile nu se deosebesc între ele decât prin timpul lor individual. Timpul în sine este o structură formată dintr-un număr finit de linii, care pot fi combinate într-o infinitate de moduri. Din această cauză, există o multitudine de forme ale timpului. Ceea ce ne diferenţiază pe noi de plante sau de minerale nu este structura materiei în sine, ci aceea a timpului.

În noi curgeau timpuri diferite. De aceea, unele fiinţe trăiau mai mult, altele mai puţin. Şi poate că şi piatra îşi ducea propria existenţă, dar timpul său de manifestare era mult prea lent ca să devină perceptibil.

În poligon, se efectua chiar în acea dimineaţă o experienţă de destructurare cronologică. Formulele matematice nu le-am înţeles, dar am priceput comparaţiile: era vorba de ceva asemănător cu extragerea apei dintr-un recipient. Umplându-l apoi cu un alt lichid, forma acestuia urma să se modifice după profilul ocupantului.

— Nu există călătorie în timp, pentru că nu există un singur timp, spuse Eduard şi se ridică încet de pe cearşaf. Există numai

timpuri individuale. Memorii cronobiologice, care coboară până la rădăcinile Clipei Dintâi. La ele ne străduim să ajungem.

Stăteam în picioare pe o plajă pustie. Lângă o mare albastră şi pustie. Nici o pânză. Nici o pasăre. Cerul şi apa, două azururi indolente.

Am revenit acasă, cu mâinile în buzunare. Seara, ne-am dus să mâncăm specialităţi marine şi să bem uzo la restaurantul lui Stavros. De cealaltă parte a ţărmului se găsea însă un bulevard care străbătea podul suspendat şi se înfigea departe, în burta continentului.

În apropiere de centru, ne-am holbat uluiţi la clădirile scunde, cu aspect futurist. Nimeni nu auzise de Stavros sau de restaurantul său. Îngrijitorii de la pompele de vacuum ne priveau serioşi, cu şepcile albastre date pe ceafă şi ridicau din umeri. Ei nu puteau să ne indice altceva decât orarul curselor directe către Fonawryetta, baza intermediară din drumul spre Oslo. Dacă ne terminaserăm excursia, ne puteam întoarce oricând.

Excursia? Eduard a ridicat din umeri, cu un zâmbet strâmb. Ne-am întors la vilă ocolind dâmburile şi tăind chiar prin inima tufişurilor de leandru.

În locul căsuţei cu verandă şi cu acoperiş de olane viu colorate ne aştepta un tub uriaş, cu diametrul de vreo 15 metri, înconjurat de un gard metalic de protecţie. Pe o plăcuţă metalică scria cu litere galbene: „Punct spaţial de cercetări cronozofice. Universuri posibile în trei dimensiuni”.

M-am răsucit către Eduard, să-l surprind privirile, dar lângă mine nu se afla nimeni. Universuri posibile în trei dimensiuni. Hmm!

M-am îndreptat spre ţărm, în lumina cerată, cu un gust de fiere sub limbă. Doamne-Dumnezeule, ce-aş mai fi băut un uzo şi ce-aş mai fi jucat un sirtaki, domnule Stavros, pentru că, nu-I aşa?

— Nici Londra, nici Paris, nici Roma nu reprezintă altceva decât proiecţii posibile în trei dimensiuni.

Acolo unde ar fi trebuit să se legene oglinda vălurită a mării creştea spinarea molcomă a unei câmpii. Stânca cu formă de cap de cal se legăna în vântul subţire al pustei, gata s-o pornească la păscut.

SFÂRŞIT